

595.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 14 września 1929 r.

w sprawie przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do konwencji, dotyczącej uregulowania kolizyj ustawodawstw i jurysdykcji w zakresie rozwodu i rozłączenia co do stołu i łoża, podpisanej w Hadze, dnia 12 czerwca 1902 roku.

Podaje się niniejszem do wiadomości, że, w wykonaniu art. 1 ustawy z dn. 13 lutego 1929 r. (Dz. U. R. P. z 1929 r. Nr. 16, poz. 131) i na podstawie protokołu podpisanego w Hadze, dn. 28 listopada 1923 r. i ratyfikowanego przez Państwa będące członkami Konwencji, dotyczącej uregulowania kolizyj ustawodawstw i jurysdykcji w zakresie rozwodu i rozłączenia co do stołu i łoża, podpisanej w Hadze, dnia 12 czerwca 1902 r., Poseł Rzeczypospolitej w Hadze podpisał w dniu 25 czerwca 1929 r. w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej i za Wolne Miasto Gdańsk Protokół przeznaczony dla przyjęcia i stwierdzenia przystąpienia do powyższej Konwencji.

Konwencję, dotyczącą uregulowania kolizyj ustawodawstw i jurysdykcji w zakresie rozwodu i rozłączenia co do stołu i łoża, podpisaną w Hadze, dnia 12 czerwca 1902 r., ratyfikowały następujące Państwa: Holandia, Luksemburg, Niemcy, Portugalia, Rumunja, Szwecja, Włochy i Węgry.

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Przekład.

KONWENCJA

dotycząca uregulowania kolizyj ustawodawstw i jurysdykcji w zakresie rozwodu i rozłączenia co do stołu i łoża.

Jego Cesarska Mość Cesarz Niemiecki, Król Pruski, w imieniu Cesarstwa Niemieckiego; Jego Cesarska Mość Cesarz Austriacki, Król Czeski i t. d., i t. d.

CONVENTION

pour régler les conflits de lois et de juridictions en matière de divorce et de séparation de corps.

Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse, au nom de l'Empire Allemand; Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême, etc., etc. et Roi

i Apostolski Król Węgier; Jego Królewska Mość Król Belgów; Jego Królewska Mość Król Hiszpański; Prezydent Republiki Francuskiej; Jego Królewska Mość Król Włoch; Jego Księżęca Wysokość Wielki Książę Luksemburski, Książę Nassau; Jej Królewska Mość Królowa Niderlandów; Jego Królewska Mość Król Portugalski i Algarwejski i t. d., i t. d.; Jego Królewska Mość Król Rumuński; Jego Królewska Mość Król Szwedzki i Norweski, w imieniu Szwecji, oraz Szwajcarska Rada Związkowa,

Pragnąc ustalić wspólne przepisy w celu regulowania kolizyj ustawodawstw i jurysdykcji w dziedzinie rozwodów i rozłączenia co do stołu i łoża,

Postanowili zawrzeć Konwencję w tym celu i mianowali swymi Pełnomocnikami:

Jego Cesarska Mość Cesarz Niemiecki, Król Pruski, w imieniu Cesarstwa Niemieckiego:

P.P. Hr. de POURTALÈS, Swego Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Jej Królewskiej Mości Królowej Niderlandów, Dra Hermanna DUNGS, Swego Tajnego Nadradcę Regencyjnego i Dra Johannes KRIEGE, Swego Tajnego Radcę Legacyjnego;

Jego Cesarska Mość Cesarz Austriacki, Król Czeski i t. d., i t. d., Król Apostolski Węgier:

P. OKOLICSÁNYI d'OKOLICSNA, Swego Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Jej Królewskiej Mości Królowej Niderlandów;

Jego Królewska Mość Król Belgów:

PP. Hr. de Grelle ROGIER, Swego Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Jej Królewskiej Mości Królowej Niderlandów i Alfreda van den BULCKE, Swego Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego, Dyrektora Generalnego w Ministerstwie Spraw Zagranicznych;

Jego Królewska Mość Król Hiszpański:

P. Carlos Crespi de VALLDANZA Y FORTUNY, Swego Chargé d'Affaires a. i. w Hadze;

Prezydent Republiki Francuskiej:

PP. de MONBEL, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Republiki Francuskiej Przy Jej Królewskiej Mości Królowej Niderlandów i Louis RENAULT, Profesora Prawa Międzynarodowego na Uniwersytecie Paryskim, Radcę Prawnego Ministerstwa Spraw Zagranicznych;

Jego Królewska Mość Król Włoch:

P. Salvatore TUGINI, Swego Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Jej Królewskiej Mości Królowej Niderlandów;

Jego Księżęca Wysokość Wielki Książę Luksemburski, Książę Nassau:

P. Hr. de VILLERS, Swego Chargé d'Affaires w Berlinie;

Apostolique de Hongrie; Sa Majesté le Roi des Belges; Sa Majesté le Roi d'Espagne; le Président de la République Française; Sa Majesté le Roi d'Italie; Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg, Duc de Nassau; Sa Majesté la Reine des Pays-Bas; Sa Majesté le Roi de Portugal et des Algarves, etc., etc.; Sa Majesté le Roi de Roumanie; Sa Majesté le Roi de Suède et de Norvège, au nom de la Suède, et le Conseil Fédéral Suisse,

Désirant établir des dispositions communes pour régler les conflits de lois et de juridictions en matière de divorce et de séparation de corps,

Ont résolu de conclure une Convention à cet effet et ont nommé pour Leurs plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse, au nom de l'Empire Allemand:

MM. le Comte de POURTALÈS, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas, le Docteur Hermann DUNGS, Son Conseiller Supérieur Intime de Régence, et le Docteur Johannes KRIEGE, Son Conseiller Intime de Légation;

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême, etc., etc. et Roi Apostolique de Hongrie:

M. OKOLICSÁNYI d'OKOLICSNA, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas;

Sa Majesté le Roi des Belges:

MM. le Comte de Grelle ROGIER, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas, et Alfred van den BULCKE, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire, Directeur Général au Ministère des Affaires Étrangères;

Sa Majesté le Roi d'Espagne:

M. Carlos Crespi de VALLDANZA Y FORTUNY, Son Chargé d'Affaires intérimaire à la Haye;

Le Président de la République Française:

MM. de MONBEL, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de la République Française près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas, et Louis RENAULT, Professeur de Droit International à l'Université de Paris, Jurisconsulte du Ministère des Affaires Étrangères;

Sa Majesté le Roi d'Italie:

M. Salvatore TUGINI, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas;

Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg, Duc de Nassau:

M. le Comte de VILLERS, Son Chargé d'Affaires à Berlin;

Jej Królewska Mość Królowa Niderlandów:

PP. Barona R. MELVIL de LYNDEN, Swego Ministra Spraw Zagranicznych, J. A. LOEFF, Swego Ministra Sprawiedliwości, i T. M. C. ASSER, Członka Rady Stanu, Prezesa Królewskiej Komisji Międzynarodowego Prawa Prywatnego, Przewodniczącego Konferencji Międzynarodowego Prawa Prywatnego;

Jego Królewska Mość Król Portugalski i Algarwejski i t. d., i t. d.:

P. Hr. de SÉLIR, Swego Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Jej Królewskiej Mości Królowej Niderlandów;

Jego Królewska Mość Król Rumuński:

P. Jana N. PAPINIU, Swego Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Jej Królewskiej Mości Królowej Niderlandów;

Jego Królewska Mość Król Szwedzki i Norweski, w imieniu Szwecji:

P. Hr. WRANGEL, Swego Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Jej Królewskiej Mości Królowej Niderlandów,

oraz Szwajcarska Rada Związkowa:

P. Ferdynanda KOCH, Wicekonsula Federacji Szwajcarskiej w Rotterdamie;

Którzy, po przedstawieniu sobie wzajemnie swych pełnomocnictw, uznanych za sporządzone w dobrej i należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

Artykuł pierwszy.

Małżonkowie mogą wnieść skargę o rozwód jedynie, jeżeli zarówno ich ustawodawstwo ojczyste, jak i ustawodawstwo miejsca, gdzie skarga o rozwód została wniesiona, uznają rozwód.

To samo dotyczy rozłączenia co do stołu i łoża.

Artykuł 2.

Rozwodu można żądać jedynie w takim razie, jeżeli w wypadku, o który chodzi, jest on dopuszczony zarówno przez ustawodawstwo ojczyste małżonków, jak i przez ustawodawstwo miejsca, gdzie skarga o rozwód została wniesiona, choćby dla przyczyn różnych.

To samo dotyczy rozłączenia co do stołu i łoża.

Artykuł 3.

Niezależnie od przepisów art. 1-go i 2-go obowiązywać będzie jedynie ustawodawstwo ojczyste, o ile ustawodawstwo miejsca, gdzie skarga o rozwód została wniesiona, tak stanowi lub na to zezwala.

Artykuł 4.

Na ustawodawstwo ojczyste, wskazane w poprzedzających artykułach, nie można się powoływać dla uznania za przyczynę do rozwodu lub do rozłączenia co do stołu i łoża — faktu, który zdarzył się w czasie kiedy małżonkowie, lub jedno z nich, posiadali inne obywatelstwo.

Sa Majesté la Reine des Pays-Bas:

MM. le Baron R. MELVIL de LYNDEN, Son Ministre des Affaires Étrangères, J. A. LOEFF, Son Ministre de la Justice, et T. M. C. ASSER, Membre du Conseil d'État, Président de la Commission Royale pour le Droit International Privé, Président des Conférences de Droit International Privé;

Sa Majesté le Roi de Portugal et des Algarves, etc., etc.:

M. le Comte de SÉLIR, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas;

Sa Majesté le Roi de Roumanie:

M. Jean N. PAPINIU, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas;

Sa Majesté le Roi de Suède et de Norvège, au nom de la Suède:

M. le Comte WRANGEL, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas;

et le Conseil Fédéral Suisse:

M. Ferdinand KOCH, Vice-Consul de la Confédération Suisse à Rotterdam;

Lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

Article 1-er.

Les époux ne peuvent former une demande en divorce que si leur loi nationale et la loi du lieu où la demande est formée admettent le divorce l'une et l'autre.

Il en est de même de la séparation de corps.

Article 2.

Le divorce ne peut être demandé que si, dans le cas dont il s'agit, il est admis à la fois par la loi nationale des époux et par la loi du lieu où la demande est formée, encore que ce soit pour des causes différentes.

Il en est de même de la séparation de corps.

Article 3.

Nonobstant les dispositions des articles 1-er et 2, la loi nationale sera seule observée, si la loi du lieu où la demande est formée le prescrit ou le permet.

Article 4.

La loi nationale indiquée par les articles précédents ne peut être invoquée pour donner à un fait qui s'est passé alors que les époux ou l'un d'eux étaient d'une autre nationalité, le caractère d'une cause de divorce ou de séparation de corps.

Artykuł 5.

Skarga o rozwód lub o rozłączenie co do stołu i łoża może być wytoczona:

1) przed sądy właściwe według ustawodawstwa ojczystego małżonków,

2) przed sądy właściwe według ustawodawstwa miejsca zamieszkania małżonków. Jeżeli małżonkowie, według swego ustawodawstwa ojczystego, nie posiadają tego samego miejsca zamieszkania, właściwą władzą sądową jest władza miejsca zamieszkania strony pozwanej. W razie porzucenia i w razie zmiany miejsca zamieszkania, dokonanej po powstaniu przyczyny rozwodu lub rozłączenia, skarga może być również wytoczona przed właściwe sądy ostatniego wspólnego miejsca zamieszkania. Jednakże pozostaje zastrzeżona właściwość sądów ojczystych o tyle, o ile sądy te są wyłącznie właściwe dla skarg o rozwód lub o rozłączenie co do stołu i łoża. Sąd obcy pozostaje właściwym dla takiego małżeństwa, które nie może stanowić przedmiotu skargi o rozwód lub rozłączenie co do stołu i łoża przed właściwymi sądami ojczystymi.

Artykuł 6.

Jeżeli małżonkowie nie są uprawnieni do wniesienia skargi o rozwód lub rozłączenie co do stołu i łoża w kraju, gdzie mają miejsce zamieszkania, mogą oni jednakże, tak jeden, jak i drugi, zwrócić się do właściwego sądu tego kraju z prośbą o wydanie zarządzeń tymczasowych, przewidzianych przez jego ustawodawstwo, celem spowodowania ustania wspólnego pożycia. Zarządzenia powyższe pozostaną w mocy, jeżeli w ciągu jednego roku zostaną potwierdzone przez sądy ojczyste; nie będą one trwały dłużej, aniżeli pozwala na to ustawodawstwo miejsca zamieszkania.

Artykuł 7.

Rozwód oraz rozłączenie co do stołu i łoża, orzeczone przez sąd właściwy w myśl artykułu 5-go, będą uznane wszędzie pod warunkiem, że postanowienia niniejszej Konwencji zostały zachowane, i że, w wypadku, jeżeli orzeczenie wydane zostało zaoocznie, pozwany był wezwany przed sądsposownie do specjalnych postanowień, wymaganych przez jego ustawodawstwo ojczyste dla uznania wyroków zagranicznych.

Rozwód i rozłączenie co do stołu i łoża, orzeczone w drodze sądownictwa administracyjnego, uznane będą również wszędzie, jeżeli ustawodawstwo każdego z małżonków uznaje ten rozwód lub to rozłączenie.

Artykuł 8.

Jeżeli małżonkowie nie posiadają tego samego obywatelstwa, to ostatnie ich wspólne ustawodawstwo winno być uważane za ich ustawodawstwo ojczyste przy stosowaniu poprzedzających artykułów.

Artykuł 9.

Konwencja niniejsza stosuje się jedynie do skarg o rozwód lub rozłączenie co do stołu i łoża, wniesionych w jednym z Układających się Państw, jeżeli przynajmniej jedna ze stron posiada obywatelstwo jednego z tych Państw.

Article 5.

La demande en divorce ou en séparation de corps peut être formée:

1° devant la juridiction compétente d'après la loi nationale des époux;

2° devant la juridiction compétente du lieu où les époux sont domiciliés. Si, d'après leur législation nationale, les époux n'ont pas le même domicile, la juridiction compétente est celle du domicile du défendeur. Dans le cas d'abandon et dans le cas d'un changement de domicile opéré après que la cause de divorce ou de séparation est intervenue, la demande peut aussi être formée devant la juridiction compétente du dernier domicile commun. — Toutefois, la juridiction nationale est réservée dans la mesure où cette juridiction est seule compétente pour la demande en divorce ou en séparation de corps. La juridiction étrangère reste compétente pour un mariage qui ne peut donner lieu à une demande en divorce ou en séparation de corps devant la juridiction nationale compétente.

Article 6.

Dans le cas où des époux ne sont pas autorisés à former une demande en divorce ou en séparation de corps dans le pays où ils sont domiciliés, ils peuvent néanmoins l'un et l'autre s'adresser à la juridiction compétente de ce pays pour solliciter les mesures provisoires que prévoit sa législation en vue de la cessation de la vie en commun. Ces mesures seront maintenues si, dans le délai d'un an, elles sont confirmées par la juridiction nationale; elles ne dureront pas plus longtemps que ne le permet la loi du domicile.

Article 7.

Le divorce et la séparation de corps, prononcés par un tribunal compétent aux termes de l'article 5, seront reconnus partout, sous la condition que les clauses de la présente Convention aient été observées et que, dans le cas où la décision aurait été rendue par défaut, le défendeur ait été cité conformément aux dispositions spéciales exigées par sa loi nationale pour reconnaître les jugements étrangers.

Seront reconnus également partout le divorce et la séparation de corps prononcés par une juridiction administrative, si la loi de chacun des époux reconnaît ce divorce et cette séparation.

Article 8.

Si les époux n'ont pas la même nationalité, leur dernière législation commune devra, pour l'application des articles précédents, être considérée comme leur loi nationale.

Article 9.

La présente Convention ne s'applique qu'aux demandes en divorce ou en séparation de corps formées dans l'un des États contractants, si l'un des plaideurs au moins est ressortissant d'un de ces États.

Żadne Państwo nie zobowiązuje się niniejszą Konwencją do stosowania ustawodawstwa, któreby nie było ustawodawstwem jednego z Układających się Państw.

Artykuł 10.

Konwencja niniejsza, która stosuje się jedynie do terytoriów europejskich Układających się Państw, będzie ratyfikowana, a dokumenty ratyfikacyjne zostaną złożone w Hadze, skoro tylko większość Wysokich Układających się Stron będzie w możności to uczynić.

Ze złożenia tego zostanie sporządzony protokół, którego uwierzytelniony odpis zostanie doręczony drogą dyplomatyczną każdemu z Układających się Państw.

Artykuł 11.

Państwa, które nie podpisały Konwencji, a które były reprezentowane na Trzeciej Konferencji Międzynarodowego Prawa Prywatnego, będą dopuszczalne do przystąpienia bez zastrzeżeń do niniejszej Konwencji.

Państwo, życzące sobie przystąpić, zawiadomi najpóźniej do 31 grudnia 1904 roku o swym zamiarze zapomocą aktu, który złożony zostanie w archiwach Rządu Niderlandzkiego. Rząd ten prześle uwierzytelniony odpis tego aktu drogą dyplomatyczną każdemu z Układających się Państw.

Artykuł 12.

Niniejsza Konwencja wejdzie w życie w sześćdziesiątym dniu od daty złożenia dokumentów ratyfikacyjnych lub od daty oznajmienia o przystąpieniu.

Artykuł 13.

Konwencja niniejsza obowiązywać będzie przez pięć lat od daty złożenia ratyfikacji.

Okres ten zacznie płynąć od wskazanej daty nawet dla Państw, które dokonają złożenia po tej dacie, lub które przystąpiłyby później.

Konwencja będzie się odnawiała milcząco co pięć lat na dalsze pięciolecia z zastrzeżeniem wypowiedzenia.

Wypowiedzenie winno być oznajmione najmniej na sześć miesięcy przed upływem terminu, wskazanego w poprzednich ustępach, Rządowi Niderlandzkiemu, który zawiadomi o tem wszystkie inne Układające się Państwa.

Wypowiedzenie wywrze swój skutek jedynie w stosunku do Państwa, które je oznajmiło. Dla innych Państw Konwencja pozostanie w mocy.

Na dowód czego odnośni Pełnomocnicy podpisali niniejszą Konwencję i wycisnęli na niej swe pieczęcie.

Sporządzono w Hadze, dnia dwunastego czerwca tysiąc dziewięćset drugiego roku, w jednym egzemplarzu, który będzie złożony w archiwach Rządu Niderlandzkiego, a którego uwierzytelniony odpis zostanie doręczony w drodze dyplomatycznej każdemu z Państw, które były reprezentowane na Trzeciej Konferencji Międzynarodowego Prawa Prywatnego.

Aucun État ne s'oblige, par la présente Convention, à appliquer une loi qui ne serait pas celle d'un État contractant.

Article 10.

La présente Convention, qui ne s'applique qu'aux territoires européens des États contractants, sera ratifiée et les ratifications en seront déposées à La Haye, dès que la majorité des Hautes Parties contractantes sera en mesure de le faire.

Il sera dressé de ce dépôt un procès-verbal, dont une copie, certifiée conforme, sera remise par la voie diplomatique à chacun des États contractants.

Article 11.

Les États non signataires qui ont été représentés à la Troisième Conférence de Droit International Privé sont admis à adhérer purement et simplement à la présente Convention.

L'État qui désire adhérer notifiera, au plus tard le 31 décembre 1904, son intention par un acte qui sera déposé dans les archives du Gouvernement des Pays-Bas. Celui-ci en enverra une copie, certifiée conforme, par la voie diplomatique à chacun des États contractants.

Article 12.

La présente Convention entrera en vigueur le soixantième jour à partir du dépôt des ratifications ou de la date de la notification des adhésions.

Article 13.

La présente Convention aura une durée de cinq ans à partir de la date du dépôt des ratifications.

Ce terme commencera à courir de cette date, même pour les États qui auront fait le dépôt après cette date ou qui auraient adhéré plus tard.

La Convention sera renouvelée tacitement de cinq ans en cinq ans, sauf dénonciation.

La dénonciation devra être notifiée, au moins six mois avant l'expiration du terme visé aux alinéas précédents, au Gouvernement des Pays-Bas, qui en donnera connaissance à tous les autres États contractants.

La dénonciation ne produira son effet qu'à l'égard de l'État qui l'aura notifiée. La Convention restera exécutoire pour les autres États.

En foi de quoi les plénipotentiaires respectifs ont signé la présente Convention et l'ont revêtue de leurs sceaux.

Fait à La Haye, le douze juin mil neuf cent deux, en un seul exemplaire, qui sera déposé dans les archives du Gouvernement des Pays-Bas et dont une copie, certifiée conforme, sera remise par la voie diplomatique à chacun des États qui ont été représentés à la Troisième Conférence de Droit International Privé.

ZA NIEMCY:

(L. S.) *F. Pourtalès*
 (L. S.) *Dungs*
 (L. S.) *Kriege*

ZA AUSTRJĘ I ZA WĘGRY:

(L. S.) *Okolicsányi d'Okolicsna*
 Minister Austro-Węgier

ZA BELGJĘ:

(L. S.) *Hr. de Grelle Rogier*
 (L. S.) *Alfred van den Bulcke*

ZA HISZPANJĘ:

(L. S.) *Carlos Crespi de Valldanza y Fortuny*

ZA FRANCJĘ:

(L. S.) *Monbel*
 (L. S.) *L. Renault*

ZA WŁOCHY:

(L. S.) *Tugini*

ZA LUKSEMBURG:

(L. S.) *Hr. de Villers*

ZA NIDERLANDY:

(L. S.) *B-n Melvil de Lynden*
 (L. S.) *J. A. Loeff*
 (L. S.) *T. M. C. Asser*

ZA PORTUGALJĘ:

(L. S.) *Conde de Sélir*

ZA RUMUNJĘ:

(L. S.) *J. N. Papiniu*

ZA SZWECJĘ:

(L. S.) *Hr. Wrangel*

ZA SZWAJCARJĘ:

(L. S.) *F. Koch Jr.*

POUR L'ALLEMAGNE:

(L. S.) *F. Pourtalès*
 (L. S.) *Dungs.*
 (L. S.) *Kriege*

POUR L'AUTRICHE ET POUR LA HONGRIE:

Le Ministre d'Autriche-Hongrie:
 (L. S.) *Okolicsányi d'Okolicsna*

POUR LA BELGIQUE:

(L. S.) *Cte De Grelle Rogier*
 (L. S.) *Alfred van den Bulcke*

POUR L'ESPAGNE:

(L. S.) *Carlos Crespi de Valldanza y Fortuny*

POUR LA FRANCE:

(L. S.) *Monbel*
 (L. S.) *L. Renault*

POUR L'ITALIE:

(L. S.) *Tugini*

POUR LE LUXEMBOURG:

(L. S.) *Cte de Villers*

POUR LES PAYS-BAS:

(L. S.) *Bn Melvil de Lynden*
 (L. S.) *J. A. Loeff*
 (L. S.) *T. M. C. Asser*

POUR LE PORTUGAL:

(L. S.) *Conde de Sélir*

POUR LA ROUMANIE:

(L. S.) *J. N. Papiniu*

POUR LA SUÈDE:

(L. S.) *Cte Wrangel*

POUR LA SUISSE:

(L. S.) *F. Koch Jr.*

PROTOKÓŁ.

Państwa Umawiające się w Konwencji o uregulowaniu kolizyj ustawodawstw i jurysdykcji w zakresie rozvodu i rozłączenia co do stołu i łoża, podpisanej w Hadze, dn. 12 czerwca 1902 r., pragnąc umożliwić przystąpienie do tej Konwencji państwom nie reprezentowanym na III-ej Konferencji Międzynarodowego Prawa Prywatnego, a których życzenie przystąpienia do tej Konwencji zostało przychylnie przyjęte przez Państwa Umawiające się, zgodziły się, że zostanie otwarty w Holenderskim Ministerstwie Spraw Zagranicznych protokół przystąpienia przeznaczony dla przyjęcia i stwierdzenia tych przystąpień, które nabiorą mocy w 60 dni po podpisaniu wspomnianego protokołu.

Niniejszy Protokół zostanie ratyfikowany i jego dokumenty ratyfikacyjne będą złożone w Hadze z chwilą gdy pięć z pośród Mocarstw podpisujących będzie w możności to uczynić.

Wejdzie on w życie trzydziestego dnia licząc od daty, w której Mocarstwa podpisujące złożą swoje ratyfikacje.

PROTOCOLE.

Les États contractants de la Convention pour régler les conflits de lois et de juridictions en matière de divorce et de séparation de corps, signée à La Haye, le 12 juin 1902, désirant mettre à même d'adhérer à cette Convention les États non représentés à la Troisième Conférence de Droit International Privé, dont le désir d'y adhérer a été accueilli favorablement par les États contractants, sont convenus qu'il sera ouvert au Ministère des Affaires Étrangères des Pays-Bas un procès-verbal d'adhésion destiné à recevoir et à constater lesdites adhésions lesquelles sortiront leur effet 60 jours après la signature dudit procès-verbal.

Le présent Protocole sera ratifié et les ratifications en seront déposées à La Haye, dès que cinq des Puissances signataires seront en mesure de le faire.

Il entrera en vigueur le trentième jour à partir de la date où les Puissances signataires auront déposé leurs ratifications.

Na dowód czego niżej podpisani, należycie upoważnieni w tym celu, podpisali niniejszy Protokół, który nosić będzie datę dnia dzisiejszego, a którego poświadczony za zgodność odpis przesłany zostanie każdemu z Mocarstw podpisujących.

Sporządzono w Hadze, dn. 28 listopada 1923 r.

ZA SZWECJĘ:

(L. S.) *Adlercreutz*

ZA SZWAJCARJĘ:

(L. S.) *A. de Pury*

ZA WŁOCHY:

(L. S.) *Francesco Maestri Molinari de Mettone*

ZA PORTUGALJĘ:

(L. S.) *Santos Bandeira*

ZA WĘGRY:

(L. S.) *Jan Wettstein de Westersheimb*

ZA RUMUNJĘ:

(L. S.) *Henry Catargi*

ZA LUKSEMBURG:

(L. S.) *A. Rueb*

ZA NIEMCY:

(L. S.) *v. Lucius*

ZA HOLANDJĘ:

(L. S.) *v. Karnebeek*

En foi de quoi les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé le present Protocole qui portera la date de ce jour, et dont une copie certifiée conforme sera transmise à chacune des Puissances signataires.

Fait à La Haye, le 28 novembre 1923.

POUR LA SUÈDE:

(L. S.) *Adlercreutz*

POUR LA SUISSE:

(L. S.) *A. de Pury*

POUR L'ITALIE:

(L. S.) *Francesco Maestri Molinari de Mettone*

POUR LE PORTUGAL:

(L. S.) *Santos Bandeira*

POUR LA HONGRIE:

(L. S.) *Jean Wettstein de Westersheimb*

POUR LA ROUMANIE:

(L. S.) *Henry Catargi*

POUR LE LUXEMBOURG:

(L. S.) *A. Rueb*

POUR L'ALLEMAGNE:

(L. S.) *v. Lucius*

POUR LES PAYS-BAS:

(L. S.) *v. Karnebeek*